

उदकमञ्जरी (उ० + म०) f. Titel eines medic. Werkes Verz. d. B. H. No. 941.

उदकमण्डलं (उ० + क०) m. ein Krug mit Wasser ÇAT. Br. 12, 4, 4, 5, 8.

उदकमन्थ (उ० + म०) m. = उदमन्थ eine Art Grütze P. 6, 3, 60.

उदकमेह (उ० + मे०) m. eine Form der Harnruhr WISE 360. ०किन्
daran leidend Suçr. 1, 272, 12. 2, 67, 20.

उदकलं (von उदक) adj. wasserhaltig gaṇa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97. —
Vgl. उदकिल.

उदकवज्र (उ० + व०) m. = उदवज्र Gewitterregen P. 6, 3, 60.

उदकवत् (von उदक) adj. mit Wasser versehen gaṇa सिध्मादि zu P.
5, 2, 97. 8, 2, 13, Sch. पात्र ÇAT. Br. 1, 7, 4, 20.

उदकविन्दु (उ० + वि०) m. = उदविन्दु Wassertropfen P. 6, 3, 60.

उदकवीथ (उ० + वी०) m. = उदवी० Joch zum Wassertragen P. 6,
3, 60.

उदकप्रुह verstärkt in abgeleiteten Formen beide Glieder (श्रीदकश्री०)
gaṇa अनुशतिकादि zu P. 7, 3, 20.

उदकसक्तु (उ० + स०) m. mit Wasser angefeuchteter gemalener Reis
P. 6, 3, 60.

उदकस्पर्श (उ० + स्प०) adj. Wasser berührend (bei religiösen Hand-
lungen) P. 3, 2, 58, Sch.

उदकार (उ० + का०) m. = उदकार Wasserträger P. 6, 3, 60.

उदकात्मन् (उ० + घा०) adj. Wasser zum Wesen habend: घोषधयः
AV. 8, 7, 9. Wohl unrichtig betont.

उदकात् (उ० + घत्) m. Ufer: सरस्वत्याः पश्चिम उदकात् Âçv. Çr.
12, 6. श्रौदकात्तात्त्रिगो ज्ञोः अनुगतव्यः ÇAk. 84, 21.

उदकिलं (von उदक) adj. wasserhaltig gaṇa पिच्छादि zu P. 5, 2, 97.
— Vgl. उदकल.

उदकीय, उदकीयति denom. von उदक P. 7, 4, 34, Sch.

उदकीर्ण und उदकीर्य (उ० + की०) m. Galedupa piscidia Roxb., ein
niedriger Baum, dessen Rinde und Blüten zerrieben in's Wasser ge-
streut werden, um Fische zu betäuben und zum Fang geschickt zu
machen, Roxb. Fl. ind. 3, 240. RĀĠAN. und RATNAM. im ÇKDr.

उदकुम्भं (उ० + कु०) m. Wasserkübel, Kübel mit Wasser ÇAT. Br. 3,
1, 2, 3, 2, 5. KĀTJ. Çr. 7, 6, 6. 13, 3, 18. M. 2, 182. 3, 68. Suçr. 1, 16, 12. 107, 3.

उदकेचरं (उदके, loc. von उदक, + चर) m. Wasserbewohner ÇAT. Br.
13, 4, 2, 12. Âçv. Çr. 10, 7.

उदकेविशीर्ण (उ० + वि०) adj. im Wasser verdorrt, bild. von etwas
Unerhörtem P. 2, 1, 47, Sch.

उदकादर s. उदर; davon ०रिन् adj. wassersüchtig Suçr. 2, 90, 14.

उदकादन (उ० + घा०) m. = उदादन P. 6, 3, 60.

उदकात् adv. von und = उदक् RV. 7, 72, 5. 104, 19. 10, 87, 20, 21.

उदकपथ (उदच् + प०) m. Nordland RĀĠA-TAR. 5, 156. — Vgl. उत्त-
रपथ.

उदकप्रवण (उदच् + प्र०) adj. nach Norden sich abdachend ÇAT. Br.
1, 2, 5, 17. 3, 1, 4, 2. KĀTJ. Çr. 21, 3, 16. übertr. von einem Opfer, das
einen guten Fortgang hat (?): एष ह वा उदकप्रवणो यज्ञो यत्रैवंविद्ब्रह्मा
भवत्येवंविद् ह वा एषा ब्रह्माणम्नु गाथा यतो यत आवर्तते ततद्ब्रह्मति
KūIND. Up. 4, 17, 9.

उदक्य (von उदक) 1) adj. am Ende eines comp. in Bezug auf den
Accent gaṇa वर्ग्यादि zu P. 6, 2, 131. a) im Wasser befindlich: तण्डुल
KAUÇ. 22, 56. — b) f. उदक्यौ menstruirend gaṇa दण्डादि zu P. 5, 1,
66 (उदकमर्कति). AK. 2, 6, 4, 21. H. 533. KĀTJ. Çr. 25, 11, 13. M. 4, 57,
208. 5, 85. 11, 173. JĀĠN. 1, 168. — 2) उदक्य (संज्ञायाम्) im gaṇa दिगादि
zu P. 4, 3, 54.

उदकसेन (von उदच् + सेना) m. N. pr. eines Fürsten VP. 453.

उदगन्नि (उदच् + गन्नि) m. das nördliche Gebirge, der Himālaja H.
1027.

उदगपनं (उ० + घपन) n. der Gang der Sonne nach Norden, das
Halbjahr vom Winter- zum Sommersolstitium ÇAT. Br. 14, 9, 2, 1. KAUC.
6, 7. Âçv. GRHJ. 1, 4. M. 1, 67.

उदगाहं m. = उदकगाहं P. 6, 3, 60.

उदगदश (उ० + दशा) adj. dessen Saum nach oben oder nach Norden
gewandt ist: वासः प्राग्दशं वोद्गदशं वोपस्तृणाति ÇAT. Br. 3, 3, 2, 9. (वा-
सांसि) उद्गदशानि विसृज्य Âçv. GRHJ. 4, 4.

उदग्भूम (उ० + भूमि) m. fruchtbares (aufwärts gerichtetes oder nach
Norden gelegenes) Land SIDDH. K. zu P. 5, 4, 75. H. 953. ĠATĀDH. im
ÇKDr. Var.: उदकभूम.

उदग्र (उद् + ग्र) adj. 1) (mit erhobener oder ausgestreckter Spitze)
hervorstehend, hoch, lang AK. 3, 2, 19. H. 1429. सवृत्तशिखोदग्रः (भूमि-
धरः) R. 5, 54, 19. KATHĀS. 26, 9. उदग्रबाहुः RAÇH. 6, 32. पादाबुदग्रानुत्तरी
SĀH. D. 28, 6. उदग्रदन्तं mit grossen Fangzähnen (ein Elephant) H. 1223.
उदग्रस्रुतत्वात् ÇAk. 7. दशमुदग्रतारकाम् mit erweiterter Pupille (im Zorn)
RAÇH. 11, 69. — 2) vorgerückt (vom Alter): कल्पस्योदग्रपयो वाजीक-
णसेविनः । सर्वेष्वनुषङ्गकृद्वायो न निवारितः ॥ Suçr. 2, 153, 11. — 3)
erhöht, gesteigert: वेगोदग्रं भुजंगशिशोर्विषम् VIKR. 156. वीर्योदग्रे राजश-
ब्दे RAÇH. 9, 64. उदग्रतरप्रभाव 2, 71. 13, 50. ग्रेहो उदग्रमणीया (überaus
lieblich) पृथ्वी ÇAk. CH. 148, 13. erhaben: ततात्किल त्रापत इत्युदग्रः तत्रस्य
शब्दो भुवनेषु ब्रूतः RAÇH. 2, 53. — 4) aufgeregt, hingerissen: दर्पितोदग्राः
(काननौकसः) R. 5, 65, 7. श्रद्धारोहन् नवोदग्राः शातपत्तो महाशिलाः 6, 14,
15. मोदोदग्राः ककुब्जतः RAÇH. 4, 22. उदग्रा श्रान्तमनस्काः Lot. del. a. l. 367.
In dieser Bed. vielleicht als Beiw. Çiva's zu fassen MBH. 13, 1158.

उदग्रार्थं (उ० + ग्रा०) m. der Wasser-Fassende, Einschliessende RV. 9,
97, 15.

उदङ्कं (von म्रच् mit उद्) m. 1) Schöpfgefäß (aber nicht für Wasser)
P. 3, 3, 123. तैत्तोदङ्कं Sch. Vgl. उदञ्चन. — 2) N. pr. eines Mannes ÇAT.
Br. 14, 6, 20, 2. Verz. d. B. H. No. 432 (37). उदङ्काः pl. = श्रौदङ्क्यः gaṇa
उपकादि zu P. 2, 4, 69.

उदङ्मुख (उदच् + मुख) adj. dessen Gesicht nach Norden gerichtet ist
KĀTJ. Çr. 5, 10, 4. KĀND. Up. 2, 24, 3. M. 2, 52. 61. 70. 4, 50. 8, 87. MBH.
1, 464, 7. fg. 3, 10. R. 2, 46, 30. Suçr. 1, 158, 18. RAÇH. 5, 59. MEGH. 14.

उदङ्मृत्तिका (von उदच् + मृत्तिका) = उदग्भूम H. 953.

उदचमसं (उ० + च०) m. eine Schale mit Wasser ÇAT. Br. 7, 2, 4, 17.
4, 1. fgg. KĀTJ. Çr. 17, 3, 4.

उदञ्ज (von म्रञ् mit उद्) m. das Hinaustreiben (des Viehs) P. 3, 3, 69.
AK. 3, 3, 39.

उदञ्जलक m. N. pr. eines Wagners (रथकार) PAÑKĀT. 228, 8.